

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Symmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Peccatum acediae dupliciter consideratur. Et quod bona spiritualia sint bifariam distinguenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

ciosa in tribus, hoc est in distributione communium bonorum, & beneficiorum ecclesiasticorum, & in iudiciis. Quum enim communia regni vel ciuitatis officia, dignitates, seu honores distribuuntur ita quod amicitia, vel consanguinitas, vel factionis, aut alterius impertinentis ratio præfert minus dignos, ruit commune bonum. Nec minus ruina ecclesiæ manifesta est, quum in beneficiis, ac dignitatibus ecclesiasticis minus digni præferuntur: quia amici seu familiares vel conuicti aut seruitores, &c. sunt, uniuersum quoque humanum genus grauissimè offendit, ex eo quod actor aut reus in iudiciis in iure præfertur, quia potens, aut diues, aut amicus, &c. Peccatum hoc non solum animam mors est, sed ad restitutionem obligat iuxta restitutionum regulas: pro quanto iniuste impendit dignum seu digniorem, & præter hoc tenetur acceptator personæ de damnis consequentibus huiusmodi promotiones seu iniurias.

*Peccatum acediæ dupliciter consideratur.
Et quod bona spiritalia sint bifariam distinguenda.*

ACedia dupliciter sumitur: vel communiter, ut est nomen commune ad multas peccatorum species: vel propriè, ut est speciale peccatum. Et communiter quidem sumpta, significat tristitiam de spiritali bono: propriè autem sumpta, significat tristitiam de spiritali bono diuino, hoc est ad charitatem pertinente.

Ad quorum clarificationem distingue bona spiritalia. Et vide primò spiritale bonum diuinum consistere in amicitia inter Deum & hominem: ac per hoc in idem velle, & idem nolle cum Deo in conuersari cum Deo, in conuiuere & colloqui cum Deo, & huiusmo-

huiusmodi. Et propterea quum quis est intantum elongatus ab amore coelestis patris & patriæ, ut quum audit aut cogitat statutum sibi esse, ut sit ciuis sanctorum & domesticus Dei, &c. de hoc tristatur, tunc peccat proprie peccato acediae. Et si cum consensu rationis est huiusmodi tristitia, peccatum est mortale grauissimum, propinquum odio Dei. Si vero de hoc non tristatur secundum affectum sed secundum effectum, quia parum de huiusmodi amicitia bono curat, negligens adipisci illam, quia vacat delectabilibus humanis, peccatum acediae non incurrit: sicut nec plus amans carnalia quam Deum, incurrit peccatum odii Dei.

Vide deinde bonum spiritale cuiusque virtutis consistere in actibus & exercitatione illius. verbi gratia bonum spiritale iustitiae in voluntate reddente ius unicuique: temperantiae in voluntate moderate vrente delectabilibus secundum sensum, & sic de aliis. Et propterea quum quis cogitat reddendum esse ius, aut abstinendum ab immoderatis delectabilibus, aut aliquo huiusmodi, & de hoc tristatur, peccat quidem, quia tristatur de bono virtutis. Et est peccatum hoc acediae communiter dictae: quia huiusmodi tristitia spectat ad vitium contrarium illi virtute de cuius bono tristitia est: puta ad iniustitiam, vel ad intemperantiam, & sic de aliis. Et est huiusmodi tristitia peccatum mortale si est de bono virtutis necessario ad salutem, & cum consensu rationis. Si autem sine consensu rationis est, de quocunque bono sit, peccatum veniale constat esse: & similiter si est de bono non necessario ad salutem, puta de liberalitate ad quam non tenetur, de veritate iocosa vel officiosa tantum: quia sicut deliberate refutare hæc, non est peccatum mortale: ita nec deliberate tristari de his. Nam delectationes & tristitia sunt bonæ

vel malæ moraliter, sicut electiones: & propterea si deliberata refutationes non sunt peccata mortalia, nec tristitiæ sunt mortalia peccata.

Ex his habet, quod quum quis tristatur de ieiunio, oratione, festorum obseruatione, & huiusmodi, & propter huiusmodi tristitiã negligit ieiunare, orare, aut festa seruare, peccat peccato accediæ: non vt est speciale peccatum, sed accediæ communiter dictæ, quæ non trahit peccatum in aliam speciem.

Adulationis peccatum tripliciter committitur: estq; humanæ fragilitati valde nocuum.

Adulatio est peccatum, quia est excessiua laus seu complacentia verbis vel factis in communi conuersatione. Et tripliciter potest esse peccatum mortale. Primò ratione materiæ laudatæ: vt si quis laudet aliquem de actu qui est peccatū mortale. Vel ratione finis, vt si quis laudet aliquem ad hoc vt noceat illi corporaliter, vel spiritualiter. Vel ratione occasionis, vt quum quis laudando fit alteri præterintentionem suam occasio peccandi mortaliter.

Et primi duo modi, quia sunt manifeste contra charitatem, sunt inexcusabiles. Tertius autem cum grano salis intelligendus est, mensurando occasionem peccandi an sit data vel accepta, & an sit cognitum & cogitatum à laudante, quod is qui laudatur, ex huiusmodi laude ruere solitus fit in mortale peccatum. & rursus an ex debito, an sponte laudans laudet. In iis enim quæ sunt ex suo genere recta & præter intentionem operantis alius ruit, nõ modicam hæc faciunt differentiam, vt in materia de scandalo declarabitur. Quum enim aliquis debet ex officio aliquem de bono aliquo opere laudare, etiam si fiat laudatum in superbiam mortalem se elaturum, non tenetur pro-

pterea